

PÁN LEDOVÉ ZAHRADY

JAROSŁAW GRZĘDOWICZ

TRIFID

Českým přátelům – Věře, Jaroslavovi, Kamile a Dášě

Jarosław Grzędowicz
Pán ledové zahrady II

Copyright © by Jarosław Grzędowicz, 2007

Copyright © by Fabryka Słów sp. z o.o., 2007

Translation © Robert Pilch, 2008

Cover © Grzegorz Kmin, 2008

© TRITON, 2008

ISBN 978-80-7387-150-5

Nakladatelství Triton, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10
www.triton-books.cz

PÁN LEDOVÉ ZAHRADY

JAROSŁAW GRZĘDOWICZ

kniha druhá

TRITON

*Vím, že jsem visel
ve větrném stromu
devět dlouhých nocí,
oštěpem proklát
v oběť Ódinovi,
sám sobě samému,
na onom stromě,
o němž nikdo neví,
z kterých kořenů roste.*

Výroky Vysokého

(Všechny citáty z Eddy jsou převzaty z publikace „Edda“, vyd. nakl. Argo v roce 2004, překlad Ladislav Heger, úprava Helena Kadlečková.)

Kapitola první

Strom

Víte, co je to peklo?

Peklo, to jsou dva zamlžené štíty, tisknoucí se k sobě jako dvě půlky zadnice. Jsou to tytéž zubaté linie hor, zahalené namodralým oparem. Jsou to v dálce postřehnutelné dvě skvrny lesa šplhající po úbočích, planoucí královskými barvami podzimu. Je to třiasedmdesát jehličnatých keřů, pokroucených, jako by je stvořily ruce mistra bonsají. Jsou to kolem rozsypané šedobílé hroudy vápencových skal, šedivé jako zkažené maso. Jsou to jiskřící plivance sněžných čepiček na vrcholcích. Je to překrásná horská scenérie jako z pohlednice, která se stává vším. Neměnná, nudná, nádherná. Pohlednice náhle povýšená do role všehomíra. Je to ve vláknech dřeva uvězněný věčný hněv a vztek. Je to vyschlé dřevěné hrdlo, které nezná křik. To je peklo.

Jsou to kořeny vinoucí se ve skalnaté horské půdě jako červi, zoufale hledající mezi neužitečnými kamennými plochami, křehkými jako pařáty mrtvol, alespoň kousíček živné zeminy. Je to lepkavou sladkostí vonící sluneční světlo.

Je to štíhlý kovaný hrot, tkvící v dřevěných střevech. Je to cizí, mrtvá větev procházející kmenem jako ztuhlý blesk.

Je to modlitba za bouři. Za náhlý vodopád elektrického vysvobození. Za hrom, popel a oheň.

To je peklo.

Být stromem.

Hrůza... hrůza... hrůza...

Objevuje se znenadání, přímo z podzimní mlhy. Vynořuje se spěšně zpoza štítu, bledý obličej pokrytý klikatými čarami tetování, vytrěštěné černé oči blýskající na okrajích úzkými proužky bělma. Zaslhlé cákance krve na tvářích a na čele.

Prudce popadne kořen a kousek skály, jak se pokouší vytáhnout výš, ale něco ho stáhne zpátky. Je mladý. Je mu nanejvýš sedmnáct let a je do krajnosti, smrtelně vydešený. Už se nestará o to, že mu slzy děsu ve stružkách stékají po obličejí a z úst se ozývá kňučení. Zajímá ho jen neznámá síla, která ho stahuje dolů, do propasti.

Příčina je jednoduchá. Šedohnědá příkrývka, sepnutá na ramenou stříbrnou sponou s motivem tančících hadů, se zachytila o kořen. Chlapec se ale zmítá v záchvatech paniky. Může sebou jenom bezmocně škubat, jen táhnout vpřed jako zapřažený kůň. Vteřiny mu protékají mezi prsty, stružky krve z rány na čele mu splývají po tvářích.

Chlapec... Podle místních standardů už je dávno dospělý. Je to válečník. Narozený s vražedným železem v rukou, ukolébávaný k spánku písněmi o hrdinech, zakalený představami o vlastní hrdinské smrti. Ale přesto teď pláče a škube pláštěm zachyceným za kořeny, protože zblízka to vypadá úplně jinak než v písních. Vlastní smrt pozorovaná zblízka se zdá být páchnoucí, obyčejná a bolestivá. Nepřijde vzrušující, nádherné umírání, které by stálo za píseň. Zblízka je to jen krutá, děsivá smrt někde v horách. Osamělá agónie a studnice zoufalství. A především neschopnost smířit se s tím, že k tomu dojde už teď. Okamžitě. Dnes. Navždy.

Šíp se s jedovatým zasyčením zabodává do ztvrdlé půdy těsně vedle chlapcovy dlaně. Je slyšet jen krátký přídušený výkřik, mladík konečně nachází propletené stříbrné hady tisknoucí hrtan a trhá za sponu. Plášť sklouzává z ramen, spona padá do propasti, odráží se od kamenů a mladý válečník se po čtyřech plazí strmou stezkou, přidržuje se keřů a skal.

Přicházejí.

Je slyšet hrdelní kletby a zrychlené oddechování. Je slyšet vrzání hrubých kůží a řinčení oceli.

Další šíp vylétává z údolí a prosvítí těsně nad uprchlickou hlavou, hvízdaje jako rozzuřený sršeň.

Přicházejí.

Jsou tři.

Nemají černorudá tetování na rukou a na tvářích ani copánky sčesané ke krku a natřené smolou. Pod okulárovými nánosníky přileb a hranatými obličejovými chrániči jsou vidět krátce zastřižené vousy.

Volají na něj, triumfálně, chraptivě. Stoupá z nich pára, obláčky ohýbané ledovým podzimmím větrem. Jeden se nakloní přes skálu a křičí na někoho dole, ozvěna se odráží od štítů. Smějí se, když se dívají, jak se po čtyřech plazí pryč, jak se pokouší vstát, aby mohl běžet, ale zakopává, padá a zase se plazí.

Ten první, velký jako hora, sundává přilbu a opatrně ji pokládá na zem. Pak si rozepíná plášť a uvolní tím další obláčky páry stoupající z lamelového pancíře. Zase volá, posměšně, vyzývavě, a pomalu vytahuje meč. Je slyšet ocelové, protáhlé skřípání ostří, obr se narovná a hýbá rameny jako gymnasta, něco mu křupe v krku.

Chlapec bezradně osahává prázdnou pochvu na opasku, vzpomínku na ztracenou zbraň, ale dál se plazí vpřed, slepý a hluchý děsem.

Na okamžik pozvedne zrak a najednou vidí Kmen. Otevírá ústa a oči ještě více doširoka, na obličej se mu objeví nevěřičný a šokovaný výraz. Zdá se, že našel něco, co už dlouho hledal. Na několik chvil zapomíná na pronásledovatele, kteří ho obklíčili, a zvedá pohled podél podsaditého Kmene ukryvajícího lidskou siluetu s rozpaženými rukama. Mezi Větvemi je vidět výrůstek podobný hlavě s obličejem zkřiveným bolestí, uprostřed Kmene trčí stříbrné ratiště jasanového kopí.

Trvá to jen krátce.

Chraplavý výkřik sráží uprchlíka na zem. Mezi poslední vteřiny života, odtékající jako pivo z rozbitého džbánku.

Zase na něj volají, uvolnění, skoro přetékaající adrenalinem. Už jenom pár kroků. Konec.

Za chvílku bude hotovo.

Jatka u paty Stromu.

Oddělají ho a pak sejdou do svých údolí, ke svým řekám a jezerům. Rozdělejí oheň a napijí se říjnového piva, budou se smát a poplácávat se po ramenou. Zavoní pečeně, zpěv a smích živých bude stoupat ke stropu.

Přinesou řetězy namočené v dračím oleji a zatančí ten svůj Ohnivý tanec. Nahá, divokými vzory pomalovaná děvčata s vlasy ukrytými v šátcích se budou halit do plamenů, skákat do středu ovládnutého žáru, hladit štíhlá těla ohnivými jazyky.

Ale on už tady nebude. Nikdy.

Bojí se Stromu, ale přece jen ne tolik, jako se bojí věčné tmy zakleté v oceli pronásledovatelů. Na těch pár kroků se zvedá na nohy, doběhne ke Kmeni a zoufale škuje jasanovým ratištěm. Kopí vrostlé do Kmenu drží pevně, jako by to byla další větev.

Obklopují chlapce v kruhu, smějí se a volají na něj. Někdo si s povzdechem sedne na kámen a odepíná od pasu láhev obalenou kůží. Další zabodává meč do země a protahuje se, masíruje si rozbolavělá záda.

Hromotluk vyráží k chlapci tanečním krokem, zpoza jeho zad jsou slyšet posměšně vykřikované rady vzbuzující salvy smíchu.

Meč v obrovských prstech tančí, ostří kreslí kruhy a osmičky, rukojeť se bezchybně převrací v klidné dlani. Žonglování. Šaškovství.

Muž hýbá rameny, jeho nohy se pohybují v boxerském tanci, předkloněné tělo se kolébá zároveň s čepelí, až je těžké uvěřit, že se tak obrovský chlap může pohybovat tak lehce a obratně. Je jako horská gorila. Velká, chlupatá a brutální.

Krátký výpad, finta, paráda, předstíraný úder na hlavu.

Chlapec se chrání rukou, dopadá zády na Kmen a sveze se po něm na zem. Na jeho kalhotách se náhle rozlévá velká, mokrá skvrna.

Protivník ukončuje tanec s vodorovně nataženou čepe-
lí, opřenu o hřbet druhé dlaně. Obrací tu dlaň a povzbu-
divě kývá na ležícího chlapce.

Tak pojď.

Uprchlík se vine kolem Kmene jako had, plazí se me-
chem a seschlým kapradím, šátrá rukama jako slepec. Co-
koli. Aspoň kámen.

Obrovský bojovník se pomalu narovná, vzdychá a zne-
chuceně vrtí hlavou. Na okamžik bezradně rozpřáhne ruce
a hodí svůj meč těm, co stojí za ním, a pak dvakrát tlesk-
ne, jako by chtěl protivníka probudit, a opět ho zve ges-
tem – tentokrát prázdných rukou.

Tak pojď už, není tu žádný meč.

Ale není tu ani odezva. Hubený mladík nemá chuť vrh-
nout se s holýma rukama na stokilovou horu šlachovitých
svalů. Adrenalin naplnil jeho nohy olovem, strašlivá, smr-
telná únava zalévá plíce jako beton.

Obr rezignovaně spustí ruce a dlouhými kroky vyrazí,
aby chlapce popadl za krk a vyvlekl ho z keřů jako kotě.
Začíná to být nechutné.

Velká dlaň sáhne a popadne lem černé haleny právě
v okamžiku, kdy zoufale šátrající prsty narazí mezi me-
chem, listím a seschlými horskými travinami na podélný
tvar. Zploštělý válec obtočený páskou, dokonale sedící
v dlani.

Rukojeť průzkumníkova univerzálního meče. *Shinobi*
ken firmy Nordland Aeronautics.

Chlapec, drsně potažený za ruku, letí vzhůru, jediným
pohybem postavený na umdlévající nohy. Vtom se ozve
hadí sykot monomolekulární čepele. A pak vzduch roze-
tne záblesk a v chladném podzimním vzduchu zazní zvuk
rozsekávaného masa.

Obr pouští protivníka a pomalu se otáčí k oněmělým
přátelům, kteří sedí na kamenech, a ukazuje jim křídově
bílý nehybný obličej, načež najednou vybuchne fontánou
stříkající krve. Jeho hrudník se rozevívá podél tenoučké
šikmé čáry a odhaluje odkryté černo rudé vnitřnosti.

Muž udělá slepý potácivý krok kdovíkam a svalí se obličejem k zemi jako poražený strom.

Všichni jsou oněmělí. Příkrčený chlapec, napřahující před sebe lesklé monomolekulární ostří, po kterém stékají stružky krve a dopadají na zem, aby odkryly lesknoucí se čistý povrch čepele. Válečníci sedící na kamenech. Jeden ztuhl s pozvednutou polní láhví v dlani a voda mu teče na boty, druhý se v překvapeném gestu kouše do sevřené pěsti.

Všichni najednou vyskakují na nohy. Blýsknutí oceli, zařinčení ostří a rychlý, rozmazaný pohyb. Křik.

Ostré, překvapené vyjeknutí bolesti. Jeden z útočníků se náhle zlomí v pase a popadá se za hrdlo. Mezi prsty mu tryská pramínek světlé, tepenné krve. Druhý uskakuje dozadu a nevěřícně a s hrůzou se dívá na pahýl meče ve vlastní dlani. Nedokáže uvěřit, že protivníková panicky, neobratně použitá čepel přepůlila jeho vlastní, kované ostří jako suchou větev. Odhazuje zbraň a bleskově sahá pro opuštěný vousáčův meč, zabodnutý do země.

Chlapec s rozmachem sekne, nejspíš si nedokáže poradit s dlouhou čepelí, s divnou rukojetí, s jiným vyvážením zbraně. Protivník vydá krátké zvířecí zařvání, jeho pravá ruka dopadá do mechu jako odhozená rukavice, ale krev ještě vidět není. Popadne tedy zbraň levou rukou, vrhá se na chlapce a srazí ho. Oba ztěžka dopadají na zem, útočnickova ramena ukrytá v kabátu ozdobeném na zádech výšivkou ve tvaru tří tančících plamenů v kruhu, se křečovitě chvějí a uprostřed zad, těsně nad vyšitým znakem, vyčnívá kolmo k nebi čepel, po níž stéká krev, odhalující čistý, lesknoucí se povrch.

Ticho. Je jen slyšet, jak kousek vedle, rozrýváje botami kamenitou půdu a škubaje suchou podzimní trávu, umírá člověk, který se topí ve vlastní krvi.

A pak nastává úplné ticho.

Chlapec ztěžka odvalí mrtvolu na bok, uvolní se z jejího sevření, prst po prstu rozevře dlaň obtočenou kolem lemu své vlastní haleny, načež se zvedne, přišlápne mrtvému hrudník a s funěním z něj vyškubne čepel.

Nevěřičně se na ni dívá, až se pod ním podlomí kolena a chlapec ztěžka dosedá do mechu.

Meč se mu chvěje v ruce, celého těla se zmocňuje třesavka, mladík sklání hlavu a rozpláče se. Zvláštním, suchým vzlykotem, který jeho drobnou postavu skoro nadzvedává. Vzlykotem, jenž se postupně mění v hysterický smích.

Klečí se zakloněnou hlavou, v zakrvácené dlani drží průzkumnický meč, *shinobi ken* firmy Nordland Aeronautics. Smích, který se zrodil z pláče, se mění ve vítězný řev. Pištivý a podivný, zakončený zvučným syčením, jaké by mohl vydávat obrovský rozzuřený had.

Chlapec se zvedá na nohy a dívá se na krví potřísněné skály, na náhle zrudlý kruh šedivé podzimní trávy a na tři zhroucená těla kolem.

Opatrně pokládá meč, rukama se otírá o trávu a slizké, červené kameny ležící vedle mrtvého obra a pak se dotýká vlastního obličeje a v úkloně přechází ke Kmeni, aby na něj otiskl stopu svých obarvených dlaní. Pokleká do trávy a chvíli šátrá, dokud nenajde opuštěně ležící pochvu. Meč se s řinčením vrací do svého domova, chlapec obrací zbraň, ale neví, jak si ji připevnit k pasu. Nakonec si meč položí na rameno jako lopatu a odchází úzkou stezkou.

Na úplně opačnou stranu, než odkud přišel.

Zůstane jen Strom, potřísněné skály kolem a tři mrtvolly Ohnivých lidí. Dva štíty, tisknoucí se k sobě jako hýždě. Sněžné plivance na vrcholcích. Křik krkavce v chladném podzimním vzduchu.

Ztuhlý hněv znehybnělý ve vrstvách a vláknech dřeva. Přichází noc.

A s nocí přicházejí vlci.

Někdy je mezi horami vidět kouř. Sloupce černého dýmu pokreslují podzimní oblohu. V noci pomalovává štíty oranžová záře ohně. Občas přinese ledový podzimní vzduch vzdálený křik.

Ale někdy jen krákání krkavců.

Jsou vidět dvě skvrny lesa šplhající po úbočích, planoucí královskými barvami podzimu. Třiasedmdesát jehličnatých keřů, pokroucených, jako by je stvořily ruce mistra bonsají. Okolo rozsypané šedobílé hromady vápencových skal, šedivé jako zkažené maso. Jiskřící plivance sněžných čepiček na vrcholcích.

Je vidět peklo.

Stežka strmě klesá, někam mimo dohled, mimo hranice všehomíra. Ale není tak příkrá, aby ji umíněný člověk nedokázal zdolat. Dokonce i podsaditý trpaslík může přimět nohy k námaze, přinutit k překonání horského chodníku do vozíku zapřaženého osla, vypadajícího jako ohyzdný kříženec okapi a miniaturní žirafy.

Přivazuje opratě k jednomu ze třiasedmdesáti pokroucených jehličnatých stromků. Krkavci, vyzobávající zbytky z mrtvol Ohnivých lidí, které už stačili roztahat vlci, vzletají v hlučném černém oblaku a dotčeně krákaají. Trpaslík si sedá na šedý vápencový kámen a z kapsy vytahuje hadr ukrývající kousek uzeného sýra a něco, co připomíná černé rajče. Ukrojí kousek sýra, na špičce nože si ho vloží do úst a pak pomalu okusuje černý plod.

Chvilí mlčky žvýká.

„To je chytré, takhle spát ve stromě, když svět hoří.“

Ukrajuje další kousek sýra.

Nezdá se, že by mu vadil mrtvolný puch nebo přítomnost těl.

„Řekl jsem, že je to chytré. Dal jsem ti dobré jméno, Spící ve stromě. Ty říkáš, že putuješ nocí. A já ti tvrdím, že jsi raději, když na tebe serou krkavci. Chceš hledat vodu mezi kameny a čekat, až na tebe zasvítí slunce. Víš, podle čeho se pozná hlupák? Podle toho, jak dopadne, Spící ve stromě.“

Zase si ukousne z černého plodu a pak se sténáním hledá v kapsách, až najde drobnou hrudku soli, kterou rozdrťí na kameni střenkou nože. Teď je plod, posypaný špinavou solí a nejspíš ozdobený mravencem, o dost chutnější.

„Věděl jsi, co je Tvůrce zač. Viděl jsi živé trny ze železa. Viděl jsi pohyblivý hrad z milionů ostří a kol. Viděl jsi lidi za-

kleté do stromů a do kamenů. Viděl jsi netvory chladné mlhy. A co? Šel sis s ním promluvit? Řekl jsi mu, že ho vezmeš domů za moře? Připomněl jsi mu snad věci, které zůstaly tam, v dalekých krajích? Nebo ses ho rozhodl vzít za krk a od-táhnout ho zpátky jako štěně, které vylezlo z boudy?“

Dojídá ovoce, pečlivě zabalí sýr do hadříku a schovává nůž. Se zasténáním vstává a utírá si dlaně do kalhot.

„Ale teď svět hoří, nebo za chvíli vzplane ohněm. Ty si dřepíš v Kmeni a přemýšlíš, jak zplodit žaludy, zatímco Tvůrce si dělá, co chce, a brzy ho napadne, že je čas najít ten tvůj strom. Je to blízko. Nic se nezlepšilo, dokonce začalo být ještě hůř.“ Zvedá ruku a napřáhne ji mezi štíty, tisknoucí se k sobě jako hýždě, tam, kam ukazuje dlouhý stín stromu. Stín, který vypadá jako nůž. „Podívej se na východ, Spící ve stromě. Dívej se na kouř z hořících osad. Poslouchej Krysaře, který za noci vábí děti z jejich domovů. Sleduj, jak divoká zvířata táhnou za hlasem jeho pís-taly, rovnou pod nože Hadů. Cena soli už je vyšší než cena zlata. Hadi potřebují hodně masa, což znamená, že až uply-ne zima, potáhnou na Pobřeží. Dívej se a sed' ve stromě. Sleduj, jak začíná válka bohů, po níž přijde jiný svět. Přichází čas poroby. Čas mrtvol, Hadů a vytí vlků. Přijde úsvit, na který se nebudou chtít dívat dokonce ani stromy.“

Kráčí ke svému dvoukoláku, zvedá špinavou plachtu a přehrabuje se mezi balíky, soudky a pytli. Nakonec se otáčí a ukazuje krátkou masivní sekeru se širokým ostrím a masivní hlavicí.

„KILL ME.“

Strom nepohne ani jedinou Větvičkou. Stromy se nemůžou hýbat, pokud nezafouká vítr. Strom je nehybný. Ponořený ve strnulosti dřeva. Je zdřevěnělým hněvem. Je trouchnivějším zoufalstvím.

Strom je strom.

Trpaslík si ještě jednou otře dlaně do kalhot a s náma-hou pozvedne sekeru.

A pak ji otočí a praští tupou stranou do ratiště stříbrného jasanového kopí, jako by zatloukal hřebík. Duté, dřevěné

zapraskání protrhne mlčení ledového podzimního vzduchu. A pak znovu a znovu.

Někde vysoko kráká krkavec.

Po nějaké chvíli je slyšet skřípání, které zní jako zoufalý, protáhlý jekot. Praskají dřevěná vlákna a bílé vrstvy mizního pletiva, sevřené okolo ratiště. Po hladkém Kmene s otisknutými krvavými stopami stéká stružka mízy. Kopí se začíná hýbat, noří se čím dál hlouběji do Kmene.

Není slyšet pronikavý divoký vřískot, nic se neodráží ozvěnou, nepoletuje mezi horami. Strom mlčí.

Strom je strom.

Kopí se noří čím dál hlouběji do kmene, až po sekerou rozmačkaný konec ratiště. Krkavčí stín položí sekeru a obejde strom dokola. Zapře se nohou, supí námahou, ale dřevěná tyč drží pevně. Drží ji celý průměr Kmene. Trpaslík páčí ratištěm nahoru a dolů. Opatrně, ale zároveň silně. Pokouší se rozhýbat tvrdý jasanový kůl v ráně Stromu jako zkažený zub, ale nechce ho zlomit. Není slyšet chroptění, křik, pláč ani prosby o slitování.

Strom je strom.

Stromy nekřičí.

Ozývá se jen zvuk praskajících vláken. Trpaslík padá na záda, kopí leží na zemi.

„Já prodávám tvořící předměty,“ vysvětluje, zatímco se hrabe na nohy. „Nevím, co to dokáže udělat, ale vsadím se, že je to mocné. Možná na majitele sešle neštěstí, nebo třeba nikdy nemine cíl, když ho majitel hodí po pitomci. Nebo ho promění ve strom? Pojmenuju ho Kopí hlupáků.“

Obrací kopí v dlani, dává si konec pod paži a pak se dívá podél ratiště. Nakonec ho opírá o zem a palcem kriticky zkoumá stav hrotu.

„Kdysi jsi mě prosil o radu, Spící ve stromě. I teď ti jednu dám. Už si o ni se mnou nezahraješ krále. Svou partii jsi prohrál. Ale víš, co máš dělat, abys vyhrál, když už jsi prohrál?“

Hází kopí na vůz a strká ho mezi náklad, ale ratiště stejně trčí dozadu a vyčnívá z krátkého valníku. Měl by si na ně přivázat červený hadr.

„V takovém případě musíš figurky smést a zase je roze-
stavit. Když jsi prohrál, můžeš vyhrát jen tak, že zahájíš
novou hru.“

Sedne si k vozu, opře se o kolo a hraje si s násadou se-
kery, kterou si přehazuje mezi koleny.

„Dám ti radu. Poslouchej, možná z ní budeš mít nějaký
užitek, i když o tom pochybuju. Nikdo tě nemůže dostat
ze stromu, stejně jako nikdo nemohl ukázat Tvůrci s rybí-
ma očima, jak oživit železné hroty. Prošel zemí jen v kápi,
dokonce bez meče. Jde si, kam chce, a teď se mu klanějí
stovky Hadích lidí. Dřepí ve svém železném dvorci z kos
a seker, a ty spíš ve stromě a chčijí na tebe vlci. Proč se to
stalo? Jak se on liší od tebe? Jste tak rozdílní i tam, odkud
pocházíte? On přikazuje mlze, tká z ní nestvůry a přivolá-
vá na Hady šílenství, a ty se s ním chceš vypořádat tím, že
umiš rychleji tasit meč? Oba jste zvenčí. Ty i on. On roz-
vrátil rovnováhu světa. Je jako nůž zabodnutý do hrací
desky krále. Když lidé hrají o vysoké sázky, občas někdo
sáhne po železe. Teče krev a kdosi shrábne peníze. Vyhrál
ale partii? Je válka bohů. Jsou tací, kterým se to hodí.
A taky tací, co chtějí, aby byl svět zase hrací deskou krá-
le, a ne soubojem na nože. Budou se nad tebou radit, ale
jejich disputace budou k ničemu, dokud spíš ve stromě.
Musíš se probudit. Anebo si tady sed' a čekej, až Tvůrce
s rybíma očima polije tvůj kmen dračím olejem. Probud' se,
Spící ve stromě. Tohle je moje rada.“

Odvazuje žirafovité okapi a rozmotává opratě. Kola za-
skřípají, vozík se opatrně rozjíždí po nakloněné stezce.
Krkavčí stín kráčí vedle něj, ale najednou zatáhne za opratě
a zastaví se. Něco dlouho hledá ve voze, přehazuje ná-
klad sem a tam.

„Dal jsi mi Kopí hlupáků, Spící ve stromě. Zasloužíš si
něco na oplátku.“

Rozvazuje kožený pytel a pak opatrně vytahuje něco,
co vypadá jako beztvará nachová pýchavka porostlá žlu-
tými ostny. Trpaslík si s ní pohazuje v dlani a najednou ji
jediným jistým pohybem s rozmachem hází přímo do dře-

věného obličejce věnčícího Kmen, mezi dvě Větve natahující se k šedohnědým podzimním oblakům.

Plod se na povrchu kůry rozprskne, zanechá na ní skvrnu lesklé šťávy a rozhodí okolo oblak žlutých spór. Krkavčí stín se hihňá, práskne opratěmi a sjíždí stezkou dolů, za hranice světa, pokoušeje se ubrzdit vozík.

„Probud' se, Spící ve stromě!“ křičí ještě jednou přes rameno.

A pak nastane mrazivé, mlžné ticho horského podzimu.

Západ slunce obarvuje plivance sněžných čepiček do krvava.

Probud' se.

To se lehce řekne.

Strom se nemůže hýbat, nemůže prasknout ani se vyvrátit. Strom může růst, může obracet Listy ke slunci, může je shazovat, když přijde podzimní chlad. Může pohlcovat oxid uhličitý ze vzduchu, sát ze země vodu s minerálními látkami, může se sytit sladkým slunečním světlem. Může také mlčet, trvat a toužit.

Strom stojí nehnutě. Pořád je Stromem, ale něco se změnilo. Zmizelo kopí, které ho probodlo skrz. Přibyla oválná rána s roztrepeným okrajem, dvě krvavé stopy po otisknutých dlaních a skvrna v místě, kde Kmen zasáhl podivná houba.

Ještě chvilka trpělivého čekání a někdo do něj nožem vyryje srdíčko.

Ale změnilo se toho víc. Něco z těch věcí, co nejsou vidět.

V atmosféře planiny se skrývá něco zlověstného. Něco, co tam dřív nebylo. Krkavci se vznesou a krouží nad úbočím, křičí, jako by je někdo trhal na tenké proužky jako černý hadr. Navzdory chladu se vzduch vlní a chvěje jako při velkých vedrech.

Vlci, kteří se s příchodem noci vracejí, také stojí jako zařezaní. Jsou obrovští – tři metry dlouzí a mají obrovské tesáky, ale přesto se bojí. Klopí uši a ježí se jim srst. Vůdce smečky opatrně větrí, vrčí a s vyceněnými zuby hledí úko-

sem na Strom, na skvrnu jinovatky, která se tvoří kolem Kmene, jako by Strom vypustil do půdy tekutý dusík.

Nakonec udělá několik opatrných kroků, a zatímco čechá, přechází na ztuhlých tlapách do míst, kde leží ještě nedojedené mrtvoly Ohnivých lidí.

Strom mlčí.

Ale touha Stromu uvolnit hněv zakletý ve dřevě a v míze, vyplivnout uvězněného člověka, je skoro hmatatelná. Bičuje noční vzduch úderem chladu, na mýtinu náhle v cárech vplouvá mlha. Vine se mezi Větvemi, stoupá z Kmene, prosakuje z půdy. Chladná mlha.

Velmi chladná.

Po vyděšeném zakňučení a zapištění vůdce se opatrně čekající smečka dává na útěk. Vlk velký jako tele se svíjí a poskakuje po mýtině, zoufale kňučí, jako by spolkl žhavý uhlík. Záškuby s ním házejí o zem, ohýbají ho do pozicí pro čtyřnohého tvora nepřírozených, vyhazují tělo do vzduchu. Připomíná to šílený tanec, který by mohl působit zábavně, kdyby ho nedoprovázelo děsivé kňučení umírajícího zvířete. Vypadá to, jako by si s vlkem hrál neviditelný obr, přikazoval mu chodit po dvou tlapách a tančit. Jedno oko vybuchuje náhlým vzestupem tlaku uvnitř lebky, jazyk proměněný v cár visí z mordy a pod vlčí kůží se jako vystrašení hadi vlní svaly. Neviditelný obr se pokouší tvarovat ubohé zvíře jako plastelínu a uplácat z něj karikaturu s lidskými tvary. Je slyšet, jak se s dutým praskáním lámou žebra, jak se rozpadají obratle. Ale hlavně je slyšet děsivé kňučení a řev. Na okamžik se zdá, že neviditelný titán uspěje. Vlk stojící vzpřímeně, jako přibitý ke vzdušnému kříži, s roztaženými a polámanými tlapami, na chvíli připomíná groteskního vlkodlaka. Morda pulsuje, jako by se něco zevnitř pokoušelo změnit její tvar.

Kolem se válejí cáry mlhy, praskají drobné elektrické výboje, zdá se, že se země chvěje a vibruje. Mýtinu náhle pokryje nepřírozená jinovatka.

Vlkodlak stojící uprostřed mýtiny se stále zmítá v neviditelných silných tlapách, které ho tvarují jako hlínu. Na

zlomek vteřiny, za praskání kostí a výstřiků krve, mění morda tvar, objevuje se strašidelná karikatura mužského obličje, zkroucená strašlivou bolestí. Trvá to jen okamžik, ale pak nešťastné znetvořené zvíře padá na zem jako troska a bleskově se opět stává vlkem. Je zmasakrovaný, roztrhaný na kusy, nemá ani jedinou kost celou a vypadá, jako by ho přejel důlní kombajn.

Strom mlčí.

Strom nemůže vstát, nemůže pohnout ani jedinou Větičkou, nemůže vyplivnout člověka zanořeného do vláken a kůry. Ale Strom se neunaví. A nikdy neustoupí.

Vrstva mlhy se vine nad mýtinou a vlní se jako kalná, bílá voda. Země se chvěje. Drobné kamínky se kutálejí ze svahu a v krupobití dopadají do propasti.

Vstaň a jdi!

Probud' se!

Je slyšet šelestění a krkavci rozklovaní, vlčími tesáky roztrhaní Ohniví lidé se začínají hýbat. Pozvedají rozbité lebky sedřené z kůže, mžourají krvavými otvory očních důlků. Pohybují se slepě jako červi, pokoušejí se plazit, táhnou za sebou zbytky končetin, rozhazují kolem sebe červy a brouky, kteří se už stačili usadit v jejich vnitřnostech. Jedna z mrtvol se ztuhle zvedá ze země a pokouší se postavit na nohy. Další se snaží nejistě kráčet někam před sebe, ale chybí jí pravá noha, kterou ukousli vlci. Padá rovnou do propasti a mizí v šeru; zespoda je slyšet chřastění štěrku a nárazy padajících kamenů, ale ostatní odcházejí. Odcházejí neživým, mechanickým krokem někam do noci. Do tmy a do mlhy.

Ve výšce strašidelně, hlasem plným děsu krákají krkavci. Strom se neunaví. Nevzdává se.

Kmen se pokrývá chlupatou houbou jinovatky, větve se halí do hebkých bílých sazí, jedna ze skal náhle vybuchne a rozmetá do okolí oblak prachu a hvízdajících úlomků, a na místě zbude nedokončená socha klečícího muže s protáhlým obličjem zkřiveným bolestí. Socha je jako výkřik. Jako alegorie zrození.

Úbočí se chvěje. Je slyšet, jak se dolů ze svahu sype kamení, jak s praskotem odpadávají kamenné pláty, jak se s rachotem řítí dolů kamenná lavina.

Vstaň!

Jdi!

Probud' se!

Hladinu nedalekého potoka náhle pokryje vrstva stříbrných záblesků, drobné rybky, lesklé jako mince, prchají na břeh a zoufale vyskakují nad hladinu. Po chvíli začne voda vřít.

Z lesa se vynoří hustý ledový opar a vine se po úbočí jako obrovský had, plazí se přímo na mýtinu, aby ji spolkl i se Stromem, stezkou a s třiasedmdesáti artriticky zkroucenými stromy.

Trvá to dlouho. Velmi dlouho. Ale Strom se neunaví.

Nevzdává se.

Strom je strom.

Ráno mlha zmizí. Rozplyne se, vsákne do skal a do kmene. Dokonce i jinovatka taje. Zbude jen socha klečícího muže, rozpraskaná země a rozedrané kmeny sousedních stromků, jako by je něco roztrhalo zevnitř. A také šest jasanů rostoucích na různých místech kolem. Jasanů, které tady ještě včera nebyly.

Všechny vypadají, jako by spolkly člověka s obličejem zkrouceným bolestí. Větve připomínají ruce vztažené k nebi. Jednotlivé siluety ztuhly v různých pozicích, jako by ve zmrzlém tanečním průvodu. Jako zastavené fáze pohybu nešťastníka zmítajícího se v křečích. Některé kmeny jsou probodnuty větví připomínající kopí, jiné mají uprostřed díru ve tvaru roztřepené kruhové rány.

Země okolo je rozpraskaná, smíchaná s rozdrčeným kamením, jako by stromy vyrostly v jediném výbuchu, ve zlomku vteřiny, a rozbily přitom napadrt' všechno, co jim stálo v cestě.

Jinak na mýtině panuje klid. Jenom krkavci vyděšeně krákají a bojí se na ni dosednout.

Ostré ranní světlo rozdělené mezerami v žaluziích do pruhů, měkká postel, pod oknem bzučí stará klimatizace, odněkud se line vtíravá levandulová vůně. Kde to jsem?

Levandule.

Vyvýšenina porostlá liliovými keříky a vysypaná štěrkem z bílého kamení. Pinie a levandule. Ležící ve snopech, odnášená do kamenné lisovny, odkud se vine těžká levandulová vůně.

Levandulová vůně.

Levandulová pole.

Hvar.

Domov.

Vstávám. Nahý, lesknoucí se potem navzdory astmaticky supící klimatizaci u okna. Hučí mi v hlavě a pot mi nejspíš páchne rakijí. To není dobré. Na nic si nepamatuju, ale nějak mi to nedělá starosti. Nemám čas dělat si starosti.

Otevírám dveře a vycházím na terasu.

Podé mnou je ulice zalitá ranním sluncem, plná beze spěchu procházejících lidí. Před mým pohledem, v průjezdu, je provoz jako na dálnici. Jachty se míjejí, s pleskáním plachet rozrážejí smaragdové vlny, na horizontu se hýbá obrovské vznášedlo Jadrolinií. Koruny palem se kolébají ve větru.

Dlažba na terase pálí jako kuchyňská plotna.

Snědá, černooká servírka, elegantní jako srna, rozestavující křesílka v kavárně dole se na mě dívá a hihňá se.

„Dobar dan, Vučko!“

„Dobar dan, Milenko. Može espresso?“

„Može. Zašto ne imaš hlači?“

Dobrý bože, vždyť já jsem nahý! Ucouvnu, Milena vybuchne zlomyslným smíchem.

„Oprosti, Milena.“

„Polako, Polako. Kuham kavu.“

Vlezu pod sprchu a stojím tam nekonečně dlouho. Mám pocit, jako bych se nekoupal už několik měsíců. Čistím si zuby, aniž bych vylezl zpod vody, proudící z osmi trysek, mydlím se sprchovým gelem s cedrovou vůní. Ignoruju ne-

křesťanské ceny vody na Hvaru, na koupelnovém počítačle lakotně naskakuje kuna za kunou.

Cítím ostrou svíravou bolest někde v hrudním koši. Taky mi škupe v noze. Vyvrtil jsem si ji? Kdy? Masíruju si hrudní kost a namlouvám si, že je to psychosomatická bolest. Přece nedostanu infarkt. Jsem čerstvě po sklerofágové kúře, srdce mám jako dvacetiletý kluk.

Rychle se oblékám a cítím, jak se do mě vrací život. Ostře osvětlená ulice je ale bez slunečních brýlí nesnesitelná. Usedám ke zdi do stínu markýzy a se zájmem si prohlížím kruhový, čistý stoleček. Mám pocit, jako bych se probudil z noční můry. Všechno mi dělá radost. Nekonečný průvod turistů procházející kolem mariny, vítr v korunách palem, červené a bílé slunečníky pivovaru Karlovačko. Konec prohibice. Vrátily se reklamy na pivo, zase byly otevřeny konoby, jsou zpátky firemní ocelové popelníky pohlcující kouř. Svoboda. Zase jsme dospěli.

Raduju se dokonce i z toho, že malý šálek opět legální kávy z italského stroje Alfredo je neposkvrněně čistý. A že do něj můžu hodit dvě kostky opravdového cukru.

„Milenko, može orangina, kruh i salata od hobotnice?“

„Može, Vučko! Sigurno!“

„Hvala!“

Káva černá jako smola, pokrytá vrstvičkou husté, béžové pěny. Vůně silné, husté arabiky. A jen někde v hloubi duše náznak neklidu. Neurčitý stín. Pocit, že tady není něco v pořádku. Něco s mou hlavou. Všechno je, jak má být, ale můj mozek přesto pracuje, jako by byl poškozený. Kousky rozdělené černou nicotou. Kde jsem byl včera? Kdo jsem? Odkdy je zase všechno normální? Sedím v konobě, což znamená, že „sametová, ochranná totalita“ zmizela. Nepamatuju si kdy. Po Palivové válce? Co jsem tehdy dělal? Co jsem dělal včera? Odkud jsem se tady vzal?

„Milena, imaš cigarety?“

„Imam! Larsy hočeš?“

Zase jsou legální?

Zvedám šálek k ústům, ale než se poprvé napiju, bílý porcelán mi vypadne z prstů, káva se vylije na chodník a já rychle ucuknu nohama, protože si chci uchránit bílé kalhoty.

Bez okolků si přisedá ke stolku a přisunuje si křeslo. Veliký, šedivější muž v klobouku a křiklavě rudé hedvábné košili. Rozepnuté knoflíky odhalují opálený zarostlý hrudník a na krku mu visí spousty zlatých řetízků a přívěsků. Nevypadá jako Chorvat. Srb? Cikán? Turek? Podrážděně se na něho dívám a najednou ztuhnu. Má jenom jedno oko, ale to je úplně černé, beze stopy bělma, podélná kapka smoly. Druhé je skryto za okrouhlou kostěnou destičkou připevněnou koženými řemínky. Na kloubech prstů svírajících lesklou ebenovou hůl, ozdobenou stříbrnou krkavčí hlavou, se třpytí prsteny. Na hlavě má originální bílý stetson upletený z panamské rafie.

„Je tady spousta volných stolků, příteli,“ ucedím. A ještě k tomu mi rozlil kávu. Vypadám snad jako oční lékař? Proč mě děsí tím krvavým okem?

„Probud' se, Spící ve stromě,“ vrčí zlostně. „Čekají na tebe.“

No nazdar. *Dobrodošli*. Blázen.

„Promiňte, snídám. Co kdybyste si našel někoho jiného? Klinika je tímhle směrem. *Za ribaricí*.“

Narovná se v křesílku, načež vkládá do úst dva prsty a pronikavě hvízdne. V jediném okamžiku s tlukotem tisíců křídel a ohlušujícím krákáním nebe zčerná. Dívám se nahoru a vidím ptáky. Obrovské hejno jako husy velkých, smolně černých krkavců, kteří pokrývají celý obzor. Usedají na střechy, na ráhna jachet, do korun palem, na hlavy a ramena procházejících lidí, náhle znehybnělých jako figuríny. Zastiňují dokonce jasnou záři balkánského slunce. Nemůžu ze sebe dostat ani slovo. Slyším neustálé krákání, jako by někdo trhal na kousky černé hadry. Všechno znehybní jako uvězněné v jantaru. Hýbou se jen krkavci. Usedají na ramena a na hlavu Mileny, která stojí ve dveřích konoby s tácem v rukou. Velký krkavec mává křídly,

rozevlaje jí vlasy a hltavě polyká můj chobotnicový salát, druhý usedá na dívčino rameno a jediným pohybem šedého zobáku, obrovského jako ostří čakanu, vyklovne dívce oko. Milena stojí nehybně, v polovině kroku, po snědé tváři stéká až k bílému, zkamenělému úsměvu krvavá stružka.

Mám otevřená ústa a hrdlo náhle proměněné ve staré dřevo.

„Jaký je to pocit, když někdo přijde a podpálí tvůj svět, Spící ve stromě?“ ptá se muž.

Ohromeně mlčím. Nevím, kde to jsem. Nevím, *kdo* jsem.

Muž vstává, vchází do konoby, bezohledně se protáhne kolem zkamenělé, zmrzačené a krvácející Mileny a pak sundá ze zdi reklamu na Guinness – zrcadlo, zasazené do rámu se secesními vzory.

„Podívej se na sebe, Spící ve stromě,“ říká. „Podívej se do vlastních očí.“

Mechanicky se dívám a za stříbrným hologramem s nápisem „Guinness“ vidím zvláštní, cizí obličej. Podobný mému, ale přesto cizí. Protáhlý, skoro koňský, s nosem úzkým jako ploutev, úzké, ale dlouhé uši a oči přiléhající k hlavě. Oči. Jako u něj, vyplněné tmavou, oříškovou hnědí, připomínající pražené mandle. To jsem já? Co jsem zač?

Sedím jako dřevěná socha.

Jsem Vuko Drakkainen. Syn Aakiho Drakkainena a Anity Ostrowské.

Ne.

Jsem Ulf Nitj'sefni. Noční poutník.

Midgaard.

Strom.

Rozkřičím se.

Nechci se probudit.

Nechci.

Celý svět ovíjí smolnatý stín tisíců krkavců. Krkavčí stín.

Krákají.

Bezvládně jdu za ním, prodíráme se mezi turisty, nehybnými jako v zastaveném filmu, mezi krkavci mávajícím křídly. Pozvedá svou pitomou hůl a bezohledně odstrčí skupinku znehybnělých Japonců.

Jdeme.

Vede mě do hotelu, skleněné dveře se se zašuměním otevřou. Cítím ve tváři závan chladného, klimatizovaného vzduchu. Cikánský Turek s krkavčím stínem majetnický prochází vestibulem, pak napříč restaurací, před námi se otevírají další dveře a objeví se terasa.

Vcházím za ním a najednou stojím ve velké dílně. Zmizela terasa, zmizel výhled na zátoku, vidím jen místnost se stěnami ušpiněnými olejem, hučící výheň, u stropu překládací jeřáb zvonící řetězy. Rachotí počítačem řízené pneumatické kladivo, nějaký mohutný vousatý vašnosta s obličejem ukrytým za zrcadlovou přilbicí se sklání nad složitou ocelovou konstrukcí s manipulační rukavicí na ruce, mechanické rameno ukončené pájecí tryskou visí ze stropu a každou chvíli vystřeluje gejzír jisker do ocelové zmeti.

„Vypni to, Ukko!“ křičí můj průvodce. „Vždyť by se z toho dalo zbláznit! Měli jsme si promluvit!“

Vousáč k nám zvedá zrcadlovou masku a nejspíš se na nás mlčky dívá. Roztáhne prsty. Kladivo utichá, soustruh se dusí utichajícím svištěním, tryska náhle stáhne rameno a uhasíná špičku plivající acetylenový oheň, načež se vznese ke stropu, podobná ocelové kudlance. Zavládne ticho, jen v uších mi zvoní.

Znám tohle místo.

Je to dílna strýčka Atilaainena. Dokonce i okolo stojící křižníky silnic, přivezené z Ameriky, připomínající chromované klavíry, jsou stejné jako tehdy, když jsem byl ještě dítě.

Muž, slyšící na jméno Ukko, sundává z obličeje zrcadlovou masku a odklápí ji dozadu, načež pohybem hlavy ukazuje ke kanceláři. Klíčka s malým stolem a počítačem, se stěnami polepenými reklamami na nějaké náhradní

díly a kalendářem, který uráží ženy, když je předvádí jako sexuální objekty.

Není si kam sednout.

„Nepřišel jsem si pro kladivo ani pro podkovy, Kováři,“ vrčí Krkavčí stín. „Musíme se poradit.“

Kovář otevírá malou českou lednici a vytahuje z ní dvě plechovky piva. Pro sebe a pro Krkavčího stína. Cítím se dotčeně.

„To je on?“ zeptá se Kovář spíše řečnický. „Urážíš mě, Krkavče. Tohle má být naše naděje? Přivandrovalec zakletý do stromu? Další přivandrovalec?“

Se zasyčením otevírá plechovku, pěna stéká po rozježeném plnovousu.

Kovář pije, můj průvodce si sedá na plastovou židličku pro zákazníky a také si otevírá pivo. Jeho oči jsou naplněné hlubokou, podmořskou fialovou barvou.

„A jak se daří tvým Ohnivým lidem, Kováři? Uvidíme ještě tohle jaro dívky tančící s ohněm k poctě návratu Světla? Anebo věčný soumrak, spáleniště a Hady?“

„Za chvíli mi řekneš, že se svět mění. Jako bys nevěděl, k čemu to vede. Máme problém, Krkavče,“ procedí nasupený Kovář. Luskne prsty a v dlani se mu objeví plamínek. Maličký, tančící plamínek jako z kostky suchého lihu. Muž si s ním hraje, mechanicky ho tvaruje do siluety tančící dívky a pak se na ni chvíli dívá. Ohnivá figurka se mu kroutí mezi prsty, jako by nacvičovala tanec u tyče. Kovář foukne a plamínek zmizí. „Náš problém spočívá v cizincích, kteří kradou písně, porušují pravidla a vychylují rovnováhu. V těch, co dorazili s mocí, o níž sami neměli ani ponětí, kteří tvoří, co je zrovna napadne, a trhají svět na cáry. Ale našťástí je tady ještě Obchodník, Tulák a Přítel lidí, který má nápad. A ten nápad zní: přidejme ještě jednoho šílence s pochodní. Máš v kurníku lišky, které ti rdousí drůbež, takže se rozhodneš dovnitř vpustit vlka. Ten vlk se nejspíš ukloní ptákům a půjde si po svém. Přehlédli jsem něco? Mám moc práce, Krkavče. Má odpověď zní: ne. Cizinec

ve stromě je cizinec, který není nebezpečný. Zpacifikovaný. Je vyřešeným problémem.“

„Oni nejsou stejní,“ zvedá Cikán hlas. „Mají na naší straně spojence. Ti cizinci už jsou součástí světa a někdo je využívá. Proti nám. Co kdyby sis promluvil s Hadem?“

„Takže máme být stejní jako oni? Přiznat, že bez podvodu proti nim nemáme šanci?“

„Protože *nemáme* šanci. Co postavíš proti písňím rozhazovaným plnými hrstmi? Řeknu ti, co uděláš. Osobně se jdeš dolů a sám začneš zpívat. A to má být podle pravidel? A víš, co bude pak? Oni udělají to samé. Had, Fena, Ruch, Mráz a všichni ostatní. Myslíš, že se neodváží? Jeden po druhém. Zatím ještě nebyla porušena základní pravidla. Máme Tvůrce, ale zatím ještě nikdo z nás nezačal. To oni. Tamti. Cizinci. To oni porušují pravidla. Máme tu krizi, ale ještě ne válku. Ty jim dáš důvod tu válku začít. Já navrhuji něco jiného. Je to další cizinec, souhlasím. Ale přišel sem proto, aby obnovil rovnováhu. Tak mu to dovolueme.“

Bolí mě nohy. A začínám být naštvaný. Zatnu čelisti.

Prohrábnu kapsy a konečně najdu krabičku larsů. Tak pokračuj, dědku, řekni mi, že je tady zákaz kouření. No, dělej, pokaz mi den, křupane. Uvidíš, co bude pak.

Ignoruje mě. Krkavčí stín taky.

Kovář se natáhne pro velký šroubovák a v zamyšlení si ho omotává kolem prstu jako kus gumy.

„S kým už jsi o tom mluvil?“

„Jsi první. Pojdme za nimi společně.“

Šroubovák se mění ve velmi silnou pružinu.

„Kdo chce ještě rokovat?“ ptá se nakonec Ukko.

„Divoká a Samum.“

„On žije? Už přišel o všechno.“

„Slyšel jsem, že ho vyděsilo, co se děje, a chce se vrátit.“

„Z míst, kam odešel, se většinou nevrací.“

„Přesto.“

Odkašlu si, odklepnu váleček popela a dřepnu si ke stěně. Všechno je to k ničemu. Neexistuju. Jsem průhledný.

Kovář zabodne šroubovák ve tvaru preclíku do stolu a vstane.

Vycházíme posuvnými dveřmi, za kterými by mělo být parkoviště a pak silnice do Rovaniemi vinoucí se nad fjordem mezi sosnami a břízami. Oba namyšlenci kráčeji jako první a já je skromně následuju. Neviditelný, neexistující. Všechno ve mně vře. Nelíbí se mi jejich pravidla, vytáčí mě jejich rozhovor plný frázi o věcech, o kterých nemám ani tušení.

Kdybych otevřel ústa, ignorovali by mě. Úplně jako desetiletého kluka, který se plete do rozhovoru dospělých, jemuž nerozumí.

A měli by pravdu.

Nerozumím tomu.

Za dveřmi hangáru není parkoviště s odlakovanými stovletými cadillaky, chevrolety a buicky, do nichž strýček Ati-laainen montoval vodíkové turbínové motory Vanckla a elektroniku. Už po generace se většina historické produkce automobilového průmyslu z Detroitu nacházela buď na divokém pohřebišti na Kubě, nebo mířila do ráje ve Finsku.

Vůbec tam není Karelíe.

Je tam senegalská základna Légion Etrangere v Al Hammě. Třetí pluk vzdušných švoležerů. Moře písku, stará kasba, která vypadá jako rozpadající se pískový hrad, řady chatrčí, olysalé palmy a barikády z pěnobetonu, naježené samostřily, hlavně se neustále pohybují, blýskají bělmem čidel, slídí po horizontu.

Za řadou prefabrikovaných baráků dosedá medevac. Po čenichu se mu rozlévají rozmazané vzory z šedohnědých, žlutých a sračkovitých fleků. Souběžně usazené motory zvedají oblaka pouštního prachu, je slyšet pulsující dunění pohonů. Skupina legionářů v chladicích kombinézách kluše k základně a sborově zpívá „Allouette“.

Jdeme sklonění, písek, v němž se po kotníky brodíme, se nám dere do očí, drcení pekelným žářem.

Míjíme pevnůstku a kráčíme k velkému hnědému stanu rozbitému těsně za hranicemi základny.

Bordel, pokud si dobře pamatuju.

Samozřejmě nelegální.

„*Wies' mir bardak, wsje liudi – bljadzi,*“ jak říkával seržant Chevaloux.

Uvnitř jsou polní stolky na zkřížených nohách sestavené do dlouhého stolu, skládací křesílka, samochladící láhve. U stěny se dusí a ukapává vodu malá klimatizace. Bude představení.

Za stolem sedí jen jeden muž, oblečený do pruhovaného burnusu, snědé ruce vyčnívající z látky si hraje se zakřiveným tuaregským nožem, hlava pokrytá bílým obnošeným kepi je ukrytá ve stínu.

„Dlouho jsme se neviděli, Samume,“ říká Kovář. Je jízlivý a zdá se, že mu došla trpělivost. „Nemohli jsme se setkat normálně? K čemu ta komedie?“

„Beru, co je,“ zabručí beduín v kepi, načež sundá pokrývku hlavy, hodí ji na stůl a objeví se pruhovaná hlava s velkýma ušima, která trochu připomíná pantera a trochu šakala. „Nemám čas ani sílu hrabat se ve snech. Tohle je mi nejbližší. To je on?“

Tohle bylo o mně. Já jsem „on“.

Mám se představit? Jako kdo? Kaprál Ostrovsky?

„Jak se vám to líbí?“ ptá se dívka, odhrnující stanovou plachtu. Je prapodivně oblečená, jako z plakátu z dvacátého století, takového, jaké sbíral můj otec. Průzkumnická bagančata, roztrhané síťované punčochy na podvazcích, rozepnutá bojová vesta ověšená vybavením. Má polní láhev, šest zásobníků, granáty, útočný nůž, pouzdro na pistolí. Ale kromě toho je dívka nahá. Má krátké vlasy, obličej jí zdobí maskovací pruhy. Na rameni má vyteťovanou lebku. Děvka-komandos.

„Dokonale se to k tobě hodí,“ ucedí Krkavčí stín, ovívající se dlaní.

„Vášeň a válka,“ hihňá se dívka. „Mé živly. Hezká košile, Krkavče.“

Krkavčí stín plivne skrz zuby a přisune si krabici dánských krájených krekrů.

Beru si skládací turistickou židli, láhev minerální vody a sedám si dál od stolu.

Mám to všechno někde.

Jsem strom. Co mi ještě můžou udělat? Porazit, rozřezat na prkna a udělat ze mě kadibudku?

Aspoň se něco děje. Nemusím se dívat na vrcholky hor vinoucí se k sobě jako dvě půlky zadnice, ověncené plivanci ledu. Všechno je lepší než tohle.

„Podívejte se na něj,“ říká Krkavčí stín. „Vycítíte jeho hněv. Ochutnejte jeho nesouhlas s tímhle vším. Zamyslete se. Já říkám: osvobodme ho a ať po svých lidech uklidí. Po ničem jiném netouží.“

„Je příliš slabý,“ odpovídá psíhlavý Tuareg. „A je sám. Tamti přišli, aby se něco dozvěděli. A zůstali, aby vytvarovali svět po svém. Aby tvořili. S ním to může dopadnout stejně. Oni jsou takoví. Všichni. Písně se na ně lepí.“

„To nevíme,“ přeruší ho Kovář. „Nevíme, proč se stalo to, co se stalo. Možná že on je jiný.“

Proč se stalo to, co se stalo. Něco nádherného. Mistr tautologie.

„Pokud bude tvořit, může se s ním stát to samé. A jestli nebude tvořit, zemře. V každém případě je to špatně. To tvrdím já.“

„Spolehněme se na osud. Na válečné štěstí,“ hihňá se dívka. „Aspoň ten rybník něco rozvíří. Když neuděláme nic, udělají to za nás. Tak jako tak to skončí stejně. A on se mi líbí. Umí se rvát a umí šoustat. Cítím, že už dlouho neměl ženskou.“

„Pořád tvrdím, že bychom měli postupovat podle pravidel.“ Kovář vrtí hlavou. „Když porušíme další, situaci nezlepšíme. Zabijme ho, rychle a bezbolestně. A pak jednejme tak, jak se má.“

„Opakuji, že neporušujeme pravidla!“ vzteká se Krkavčí stín. „To oni je porušují. Ten cizinec,“ ukazuje na mě krekrem, „je jediný element, který tu patří. Není jedním z nás a má aspoň nějakou šanci. Připomínám, že pro nás poslední.“

Vstávám. Každá zábava jednou musí skončit.

„Pokud jsem to dobře pochopil, jsou vaším problémem mí krajané.“ Dívají se na mě ohromeně a s rozpaky, jako by právě promluvila klimatizace. „A taky to, že ovládli ty takzvané písňě. Chápu správně, že tímhle způsobem získali příliš mnoho moci, vlády, síly, nebo jak to říct? Takhle vládnete svému světu? Ty zasrané písňě, jak jsem pochopil, leží na ulici, a když je někdo zvedne, propadáte hysterii a brečíte nad nějakými pravidly. Možná by vám někdo měl říct, že v životě neexistuje moc neporušitelných pravidel. O co jde? Že se ze mě taky stane čaroděj a začnu proměňovat lidi v králíky nebo budu lítat na lopatě? No tak budete mít jednoho čaroděje, a ne několik. Jestli chcete, abych vám pomohl, dejte mi užitečné informace. Lokalizace okolí, možnosti objektu. Vysvětlete mi, kde jsou mí krajané a co se s nimi stalo. Žádám o instrukce v otázce Písňě bohů a jevu chladné mlhy. A jestli nechcete, tak držte huby. Vylezu z toho stromu a vezmu je odsud. A když to nepůjde, tak je pozabíjím. Anebo zůstanu a vykvetu.

Prioritou mé mise je navrácení rovnováhy vašemu světu. Záležitosti mlh, žvanících věder, trpaslíků, elfů a obušků zpytleven jsou mi u prdele. Pokud usoudíte, že mi můžete pomoci, jenom když udělám na vajíčku uzol, vysekám bič z ledu nebo něco takového, tak to je mi taky u prdele a kašlu na to. Prostě a jednoduše. A co víc, kašlu i na vás všechny dohromady.

V životě jsem nepotkal bandu takhle nepovedených bohů. Nazdar. *Hvala*. Srdečně se loučím s panem Přeludem, líbám ručku madam Blouznivé, nashledanou, pane Noční můro. Stíne, poděkuj shromážděným, odcházíme. Přepněte mě prosím zpátky na Hvar, vraťte oko Milence a vyžeňte ty krkavce. Vylil jsi mi kafe, *jebem ti majku!*“

Nastalo ticho. Pořád na mě hledí, jako bych udělal strip-týz před papežem.

„No,“ říká Kovář. „Tohle se mi docela líbí. Mám rád takové lidi. Mluví krátce a k věci. Promysleme to.“

„Odcházím,“ oznamuju jim. „Kdyby něco, víte, kde rostou. Nemám čas, musím shodit listí. Podzim, chápete. Plně větve práce.“

„Dobrá,“ řekne šakal v kepi. „Teď odejdi. Poradíme se a rozhodneme. Když se tě rozhodneme zabít, dojde ti to rychle.“

Vycházím ze stanu. Taky mám rád, když někdo mluví krátce a k věci.

Jsou vidět dvě skvrny lesa šplhající po úbočích, planoucí královskými barvami podzimu. Třiasedmdesát jehličnatých keřů, zkroucených, jako by je tvaroval mistr bonsají. Okolo rozsypané hromady šedobílých vápencových kamenů, šedých jako zkažené maso. Jiskřící plivance sněžných čepic na vrcholcích, které se k sobě tisknou jako hýždě. Šest pokroucených jasanů, náhodně rozmístěných po mýtině. Každý z nich vypadá, jako by jeho kmen pozřel člověka ztuhlého v křečovitém pohybu.

Strom skoro vibruje koncentrovanou mocí. Obklopuje ho mrak chvějícího se vzduchu a povlak kosmaté jinovatky, svírající skály, suchou trávu a keře.

Vysoko v hoře se pomalu formuje těžký mrak podobný kovadlině. Vířící vzduch plný páry stoupá ve sloupu až do stratosféry, kde je rychle ochlazen. Ledové kuličky vyvržené k okraji válce znovu dopadají ke žhavému spodnímu konci mraku. Mění se v páru, která je nasáta do středu tunelu a opět stoupá vzhůru, aby se v chladných vrstvách změnila v těžké ledové krystaly, a tak pořád dokola. Nitrem vzhůru, vnějškem dolů. Větrný tunel uvnitř mraku se mění v gigantický kondenzátor. Přecpaný volnými elektrony, ztěžklý náloží kladných. Rozdíl potenciálů mezi mrakem a povrchem země roste z vteřiny na vteřinu.

Všechno směřuje k vyrovnání. K rovnováze. A ta je porušena. Rozdíl potenciálů dosahuje milionů faradů a stává se nesnesitelným. Všechno vibruje energií. Rozechvělým, elektrickým hněvem.

Na vrcholku Stromu se na několik nanosekund objeví malý startovní výboj. Vystříkne vzhůru a uzavře obvod.

Gigantický vodopád energie letí dolů, proběhne Stromem a jeho kořeny do hloubi země. Na vteřinu se mezi mrakem a vrcholkem Stromu s děsivým praskáním vine oslepující, obrovitý had plazmy.

Dunění hromu poletuje po horách, hlasité, jako by praskalo nebe.

Zůstává jen roztržený, očouzený pahýl Kmene, hučící oranžovým ohněm.

A pak na všechno dopadne vodní stěna.

*Pramáti Matek,
zatoč svůj kruh!
Samice Samic,
otevři dům!*

*Rozmačkej naše duše,
sněž naše srdce.
Jednota je sladká!
Jednota je velká!*

*Spleť naše mysli,
zdeptej naši vůli.
Ty jsi světlem,
ty jsi línem!*

*Pohlť nás!
Pohlť čas!
Nechť vzplanou dny,
zmlknou sny.
Temnota! Vlhkost! Jednota!*

Amitrajská obětní píseň*

Kapitola druhá

Věž

Město nebylo velké. Mělo rozlohu osady. Už ne vesnice, ale ještě ne město. První, které jsem spatřil od té strašlivé bouřlivé noci, kdy vypuklo povstání a já jsem se díval, jak můj palác, Vesnice Oblaků, umírá v nitru zuřivých plamenů. A viděl jsem také, jak pod údery srpů jízdy a krátkých mečů vojáků „Kamenného“ oddílu umírá Maranahar. Pak už to byla jen bezcestí, lesy a stezky. Poprvé jsme měli projít městem. Nejlepší by bylo se tomu vyhnout, ale řeka Figiss přitékající z nedalekých hor se ukázala být příliš rychlou a nebezpečnou, dokonce i po tak dlouhém suchu. Sucho ale skončilo, společně s příchodem Podzemní Matky dorazily deště, které zavlažily hory a pole a zase naplnily řeky. Proto jsme museli přejít přes most, a jediný most v okolí spojoval oba břehy právě tady – v osadě Ašyrdym.

Proto jsem se díval na blížící se budovy – já, vládce Tygřího trůnu, Plamenná standarta, Pán světa a První jezdec, jsem pozoroval svět, kráčeje vedle dvoukolky, na které se pod slunečником rozvaloval můj ochránce a průvodce, poslední poddaný, který mi zbyl. Já sám jsem na sobě měl široké kalhoty a přes rameno přehozenou rudou tuniku akolyty kultu Podzemní Matky, a rozedřená kůže na hlavě mě po spěšném oholení pálila.

Holili jsme se v chvatu, ukrytí mezi pokroucenými stromky u cesty, a navzájem jsme si pomáhali. Brus si bez nejmenší změny výrazu ve tváři uřízl veteránský cop, jenom bručel, že to měl udělat už dávno.

Vlasy jsme zahrabali do písku. Mé i Brusovy, smíchané dohromady.

Knězovu a akolytovu mrtvolu jsme odtáhli co nejdál od cesty, shodili je do písečné jámy a zasypali dalším pískem. Všechno se to odehrálo tiše a jaksí náhle.

Kněz na nás panovačně zavolal a přikázal, abychom pomohli jeho akolytovi, který se trápil se zkřivenou osou. Pomohli jsme mu a ani já jsem netušil co bude dál, když se Brus otočil a nečekaně popadl kněze jednou rukou za hlavu za krkem a druhou rukou škulbl jeho bradou do strany. Udělal to tak bleskově, jako by chytil ovoce, které mu někdo hodil. Ozvalo se prasknutí obratlů a maskovaný muž spadl z kozlíku dvoukolky, chvěje se v úporných záškubech. Já i akolyta jsme se na to chvilku překvapeně dívali, až mi došlo, že je teď řada na mně, takže jsem zvedl špehovskou hůl, abych obnažil ukrytou čepel.

„Ne! Bez krve!“ křikl Brus. Seskočil z kozlíku, jednou nohou se odrazil od oslova hřbetu a dopadl prchajícím akolytovi na záda. Oba spadli na zem a nějakou dobu se po sobě váleli jako bojující hadi. Nakonec znehybněli, mladý akolyta čím dál zoufaleji kopal do všech stran, zvedal oblaka prachu podrážkami sandálů, s hlavou uvězněnou v Brusových propletených rukou. Trvalo to nekonečně dlouho. Nevěděl jsem, co mám dělat, takže jsem se díval a počítal úderů vyděšeného srdce.

Konečně zoufalé hemžení ustalo, jen jedna akolytova noha sebou škulbala a bušila patou do prachu. Nakonec ustal i tento pohyb. Brus chlapcem ještě jednou škulbl jako levhart uloveným králíkem, rozevřel ruce a shodil ze sebe bezvládné tělo.

„Pomoz mi je hodit na vůz,“ sykl. „Rychle! Brzy se někdo objeví. Vždycky to tak je. Když někoho potřebuješ, jako by všichni umřeli. A když ne, objevují se jako na svatební hostině.“

Kněz byl strašně těžký a akolyta vypadal hrozně. Měl vyvalené oči, jako by je něco vytlačilo zevnitř, celé zalité krví až po ty bílé části oka, které bývají uvnitř lebky, a opuchlý jazyk vyčnívající z úst jako podivný fialový plod.

Sjeli jsme z cesty, vůz se kolébal a poskakoval mezi stromy, žaludek jsem měl zkroucený.

„Teď ne!“ ucedil Brus. „Za chvíli si ulevíš.“

Když jsme se ocitli na poměrně bezpečném místě, hodil mi z vozu kožený měch plný vody s octem. Napil jsem se a pak se prudce vyzvracel na zem, zatímco jsem se dusil bolestivými křečemi, z kterých mi v proudech tekly po obličejí slzy. Po tom všem jsem byl tak zesláblý, že jsem si musel sednout.

„Běžná věc,“ uklidňoval mě můj pobočník. „Na krev a smrt si zvykneš, ale potřebuješ trochu času. Jednou člověk přestane být nemocný, ale tehdy umírá jedna jeho část. Kousek srdce se změní v kámen.“

Když jsme se zbavili těl, prohledali jsme obsah vozíku. Našli jsme malý vak s akolytovými věcmi, koš s jídlem – hlavně s durrovými plackami a s cibulí, sušené medové švestky, vodu a kufr s kněžovým oblečením.

Žádné maso, žádné kořeněné pivo ani palmové víno. Dokonce ani kousek sýra.

„Tohle se mi nelíbí,“ řekl jsem najednou. „Možná už uplynulo trochu času od chvíle, kdy vypuklo povstání, ale stejně není bezpečno. Sami jsme kousek odsud narazili na lupiče. Proč ten kněz cestoval osaměle, jako by byl na projíždce? Nejsou snad zvyklí jezdit s eskortou? Když mu ani nedali jednotku, proč těch akolytů nebylo aspoň osm, s těmi jejich holemi?“

Brus klečel na zemi a prohlížel si kněžovy šaty, ale znehybněl a pozvedl ke mně udivený pohled.

„Prohledáme pořádně vůz,“ řekl. „Nemám ponětí, proč to tak je. Možná byl ze zdejší Věže, z Ašyrdymu? Jel jenom kousek.“

„Tak proč měl zásoby vody a jídla?“ dorážel jsem. Sám nevím, jestli kvůli instinktu, podezíravosti nebo proto, že jsem tak moc nechtěl na sobě mít oblečení před chvílkou zabitého chlapce. Ani jsem nechtěl předstírat kněze. „Jeho oblečení je možná až příliš dobré. Víím, že se jim nedaří zrovna nejhůř, ale dokonce ani císařští úředníci z takových

dě, jako je Ašyrdym, by si nemohli dovolit každý den se oblékat do hedvábných šatů. Podívej se na tu zdobenou želvovinovou lžičku, misku nebo na pouzdro s psacími potřebami. Za takové věci by se nestyděl ani Rumělkový dům. Moje byly o dost skromnější. Tohle není obyčejný kněz. Tím spíš nechápu, proč cestoval sám.“

„Nemáme na vybranou,“ oznámil Brus. „Musíme se dostat přes most. Až budeme moci, ukryjeme vůz i jejich věci. Alespoň přes ten most. Projedeme rychle. Jenom musíme mít legendu.“

„Jakou legendu, sitare Tendzine?“

„Promyšlenou lež. Historiku, kterou je nutné vykládat místo pravdy, pokud nás někdo zastaví. Nebudeme mít čas ji vymýšlet, až bude potřeba. Vždycky si v podobných případech musíš připravit legendu dopředu a naučit se ji nazzpaměť. Musíš vědět, kdo jsi, co děláš a proč. Vždycky. Dokonce i když si myslíš, že se tě nikdo nebude ptát, musíš mít legendu.“

Prohledali jsme ještě jednu vaky a skříňky i celý vůz. Brus ho zkontroloval ze vzdálenosti několika kroků, podíval se pod kola, ohmatal záprah. Trhl za kování. Nic.

Poklepali jsme také na bočnice vozu.

Já jsem znovu prohlédl hromadu věcí obou poutníků, hledal jsem aspoň pasy. Byly to malé dřevěné destičky s vypáleným jménem a příjmením majitele a s pečeti císařského úředníka. Za dob vlády mého otce se používaly, když bylo nutné doložit své jméno. Obvykle na úřadech nebo u soudu. Ale dřív a v souladu s Kodexem země museli všichni mít takovou destičku pořád, připevněnou řemínkem k zápěstí nebo pověšenou na krku. Také nebylo dovoleno cestovat jenom tak. Na každou cestu bylo vydáváno zvláštní povolení. Nevěděl jsem, jestli to platí i teď. Jestli Ifria vrátila všechny staré zvyky a zda už je stačila zavést. Také jsem nevěděl, jestli se týkají i jejich kněží. Proto se mi nelíbilo, že se za ně musíme vydávat. Věděli jsme o nich příliš málo.

„Nebudeme přece provádět obřady,“ prohodil Brus. „Jde nám jen o most.“

„Sám jsi říkal, že musíme mít legendu,“ protestoval jsem. „Jak ji chceš vytvořit, když ani nevíme, jaká si dávají jména?“

„Dávají si amitrajská jména. Nižším kastám se za dob Kodexu nepovolovalo mít příjmení, jen jména. Ale kněží stojí mimo kasty. Jako Zasvěcení stojí nade všemi. Použijeme amitrajská jména, například Čugaj Tekedej a Haršyl Akerdym. Kdysi jsem takové lidi znal a určitě vím, že už nežijí.“

„Proč zakazují příjmení? Takhle přece jen vytvářejí chaos.“

„Protože to lidi spojuje s jejich předky a s rodinami. A rodiny přece nesmějí být. Rodina je zlo, příjmení také. Tohle všechno jen posiluje lidský egoismus. Když máš rodinu, staráš se o ni víc než o ostatní, ale Matka ústy kněží rozhoduje, kdo je důležitější a kdo má být obětován. Všechny děti patří všem ženám a Podzemní Matce, a jednotlivý člověk není důležitý. Význam mají skupiny: domy, osady a tak dále. Člověk teď dostává přídomek, který umírá společně s ním. Všechno se má stát jedním, nezapomínej. Lidé také. Navíc je nemusejí kontrolovat, jen hlídat. Lidé mají pracovat a bojovat pro Podzemní Matku a také jí vzdávat hold. Když máš stádo kovců, také nepojmenuješ všechny. Hlídáš celé stádo. Stačí je spočítat. Jméno potřebuje kůň, pes nebo leopard. A tady takoví nejsou. Jsou tu jenom kovce. Zbytečně moc nepřemýšlej, Ardžuku. Přemýšlení o mnoha věcech je dobré, když se ocitneš na bezpečném místě a sedíš u ohně se šálkem odvaru. Teď v tobě probouzí jen strach. Nevím, proč kněz jel sám. Možná je tu bezpečněji, než si myslíme. Možná měl nějaké poslání, a proto chtěl projet nenápadně, aby nepřivolal něčí pozornost. Možná to byl hlupák. Naším cílem je dostat se přes most, nic víc a nic míň. Všechno ostatní jsou drobnosti. Musíme schovat naše vlastní věci. Až budeme dost daleko na cestě, kněz a jeho akolyta zmizí a na cestu se vydají dva Sindarové vracející se do Kamirsaru.“

„A legenda?“

„Hned nějakou vymyslíme...“ zasténal, když se sápal na vůz, aby ohmatal kozlík. Zatáhl za něco a vzápětí se ozvalo tiché zapraskání.

„Věděl jsem to!“ zvolal triumfálně.

„Co to je?“ zeptal jsem se.

„Skrýš. Nechtěla se otevřít ani shora, ani zespodu, ani zepředu. Sedátko jako sedátko. Ale otevřela se dozadu.“

„A co tam je, sitare Tendzine?“

„Raději se podívej sám, Ardžuku.“

Uvnitř dřevěného kozlíku ležel rudý plášť s kápí a spací rohož.

Nechápal jsem, co mi vlastně Brus chce ukázat, dokud jsem nezjistil, že se ve smotaném plášti skrývá něco těžkého a pevného.

Vytáhli jsme uzlík a opatrně ho rozbalili. Objevila se malá železná skříňka. Na vypouklém víku byl přinýtován kovaný, červeně namalovaný symbol zvláštního tvaru. Pás, na obou koncích ukončený půlkruhovými háky, byl uprostřed přeškrtnutý třemi krátkými linkami. Skříňka byla navíc pečlivě omotaná silným červeným hedvábným provázkem a všechny složité uzly byly zapečetěny voskem, na kterém byl otištěn podobný znak.

„Otevřeme to?“ zeptal jsem se.

„V žádném případě,“ prohlásil Brus rozhodně. „Právě jsme získali legendu. Je to zásilka, spěšná zásilka. Vsadil bych se, Ardžuku, že půl dne před námi touhle cestou projel velký, okovaný cestovní vůz, opravdový dům na šesti kolech, zapřažený za osm velkých onagrů, doprovázený nejméně honem lučištníků na koních s vlaječkami svatyně Podzemní Matky za zády a dvaceti akolyty.“

„A co bylo uvnitř?“

„Několik kněží, možná akolytové nebo akolytky jako společnost, koše jídla, voňavky, vějíře a mušlín. A úplně stejná krabička naplněná pískem. Skutečná zásilka je tady.“

Podrážděně jsem odfrkl.

„Měl jsi vymyslet legendu pro strážníky na mostě, ne pohádku pro mne. Možná tam je zásoba zakázaného palmového vína, která patří knězi...“

Zavrtěl hlavou.

„Vím, že když je potřeba v neklidných časech něco doručit, občas se to tak dělá. Dokonce podobným způsobem cestují i velmi důležití lidé. Zbrojní oddíl přitahuje pozornost, zatímco princezna cestuje v selském převleku. Nevím, jestli k něčemu takovému došlo i tentokrát. Ale jsem si jistý, že se to stát mohlo, a my se budeme chovat, jako by k tomu skutečně došlo. Ten symbol může mít svůj význam. Připomíná ti to něco?“

Pokrčil jsem rameny.

„Nic. Možná větev s trny? Nějaké neobvyklé kovářské nářadí? Zvláštní hřeben?“

„A kdyby se mohl hýbat a lézt?“

Podíval jsem se ještě jednou.

„Jedový škorpion!“

„Přesně tak! Já to vidím taky. A škorpion znamená nebezpečí, něco jedovatého nebo zlého. Probouzí strach. Je na pečetích, na skříňce i na hrudi toho kněze. Obvykle se u nich dá zahlédnout tohle.“ Ukázal na jeden ze zlatých amuletů stržených z krku mrtvého muže. Kruh s malým trojúhelníkem uprostřed, z něhož vychází tenký zlatý proutek, lehce vystupující ven. V poslední době jsem tenhle znak vídával poměrně často. Kreslili ho po zdech, vyřezávali do hrudí mrtvol, nalezených za úsvitu na ulicích. Spěšně načmáraný uhlem nebo špičkou nože vypadal jen jako kolo a čárka, ale přesto jsem ho poznal. Podzemní luno. Polkl jsem slinu. Před oči se mi zase vrátilo hořící město. *Hleďte na poušť! Přichází oheň!*

„Ale on měl ještě tohle, podívej. Stejný jako na skříňce. Železný škorpion. Proč je na tak dlouhém řetězu? Koukni.“

Pověsil si amulet na vlastní krk a schoval ho pod plášť.

„Symbol nemá být viditelný, na rozdíl od ostatních. Dokonce ani není zlatý, jen železný. Ale když je potřeba, není

těžké ho vyjmout a ukázat někomu, aniž bych slezl z vozu. Přesně tak. Myslím, že když diskrétně ukážu amulet veliteli oddílu na mostě, projedeme bez otázek.“

Nebyl jsem si tím úplně jistý, ale neměl jsem na vybranou. Dřepl jsem si doprostřed věcí rozložených na plášti, které jsme našli u obou poutníků. Věděli jsme tak málo... Kdyby k něčemu došlo, musí přece celá tahle maškaráda vyjít najevo. Stačilo jediné hloupé slovo.

Brus obracel v rukou tkané, komplikované šaty a snažil se zjistit, jak se nosí. Co se stane, když si něco oblečeme špatně, naruby nebo vzhůru nohama?

„Je to jenom malá osada a jeden most,“ zopakoval Brus konejšivě, jako by zaslechl mé myšlenky.

Zvláštní plášť akolyty bez jednoho rukávu odhalující levé rameno měl pod paží hlubokou kapsu, v níž jsem našel kostěnou lžičku a malou destičku s přivázaným řemínkem.

„Akolyta se jmenoval Agyren Kysaldym,“ řekl jsem. „Zvláštní. Co je to za jméno, ‚Trudovitý‘? A příjmení měl jako osada. Kdo se jmenuje ‚Solné chaty‘?“

„Protože byl kovce,“ prohlásil Brus, který si právě natahoval kalhoty. „Zvířatům taky říkáš podle toho, co tě jako první udeří do očí, protože pak je jednodušší si je zapamatovat. Jedno má přiléhající ucho, takže mu začneš říkat ‚Klapák‘, jiné má skvrnu na hřbetě, tak ho pojmenuješ ‚Záplata‘. On byl trudovitý. A ‚Kysaldym‘ je určitě vesnice, z které pocházel. Kdyby se dožil zsvěcení, jako kněz by dostal jiné jméno. Aspoň víme, jak se jmenuješ. Kněz neměl glejt. Měl osobní pečeť, ale na ní je jen znak. Vodní želva. Umíš mluvit jazykem Jednoty?“

Povzdechl jsem si.

„Trochu...“ začal jsem nejistě, ale Brus zavrtěl hlavou.

„Trochu nebude stačit. Nesměl by ses splést. Takže budeš předstírat, že jsi němý a hloupý.“

Zvedl jsem obočí.

„Prostě se přihlouple usmívej, potřásej hlavou a občas něco zabruč. Já se postarám o zbytek.“

Tak tohle jsem já. Vládce Tygřího trůnu, Plamenná standarda, Pán světa a První jezdec. Držím opratě, kráčím vedle vozu s holou odřenou hlavou, Trudovitý z Kysaldymu, akolyta Podzemní Matky. Duševně zaostalý němý kluk.

To jsem já.

A tak jsem se ocitl na cestě a s výhledem na oslí zadky a blížící se město jsem polykal prach. S opratěmi v rukou jsem se snažil uklidnit vyděšený dech a můj žaludek se bolestivě pokoušel zauzlovat. Nevěděl jsem, jestli je to hladem, děsem, nebo obojím najednou.

Než jsme se vrátili na cestu, Brus mi přikázal zalézt do krkovi a vyprázdnit střeva.

„Vždycky se to snaž udělat, když víš, že by tě mohl čekat boj nebo něco děsivého. Trochu to pomůže, a kdyby náhodou, umožní ti to zachovat si tvář. Viděl jsem lidi, kteří přestože se statečně rvali, ani si nevšimli, že si při pohledu na nepřátele nadělali pod sebe. Stává se to docela často, i když o tom ani veteráni, ani vůdcové moc nemluví.“

Když jsem kráčet po cestě, byl jsem mu za tuhle radu vděčný.

Za normálních okolností by se před městem nacházel bazar. V každé osadě u cesty se provozuje obchod. Putující kupci potřebují jídlo, píci, ustájení pro zvířata a nocleh, a s radostí prodají i nějaké to zboží. Někteří honci provozují vlastní obchody a občas to bývá jejich jediná odměna za doprovod karavany vozů a nákladních zvířat. Díky nim mají města u cest z čeho žít.

Ale teď ne. Bazar byl prázdný a vylidněný, krámky podobné hliněným chaloupkám měly zabedněná okna a u studny stála obrovská řada poutníků s všelijakými nádobami v rukou, ale nikdo si nenabíral vodu. U studny hlídali dva vojáci v šedivých halenách a s kopími v rukou. Na sobě měli pancíře z tvrzené kůže, tak zaprášené, že nebylo možné rozeznat barvu jejich oddílu. Nikdo se ale nedohadoval, nikdo nechtěl vědět, proč není možné nabrat si nebo alespoň koupit vodu. Čekající lidé spolu dokonce ani

nemluvili. Seděli či dřepěli na zemi anebo stáli, všichni v pláštích a kalhotách kastovních barev, většinou šedých, šedohnědých nebo hnědých. Hirukové, Karahimové a Udarajové. Blíže ke studni bylo možné zahlédnout několik žlutých pláštů Sindarů, ale ani oni nenabírali vodu do nádob. Nad okolím viselo mrtvolné ticho a vznášela se hejna much. Sedící lidé vypadali naprosto rezignovaně, a když jsme projížděli kolem, nějaký muž se svalil na zem a ležel v prachu, ale nikdo další se nesklonil, aby mu pomohl. Prostě jen ležel a po jeho bosých chodidlech se procházely mouchy. Všiml jsem si, že u studny stojí jen muži.

Hospody a hostinské ohrady u cesty také vypadaly jako uzavřené, přestože jsme potkávali čím dál víc mlčky cestujících poutníků. Minuli jsme několik Hiruků s čely převázanými stejnými šátky, s velitelem v cestovním klobouku, který měl k opasku připevněnou tyč s praporem, na němž bylo napsáno: „Osmnáct sedláků z Kahardymu, pracujících ve jménu Matky. Necht se vše stane jedním.“

Slova se nacházela jedno pod druhým a prapor vlál, takže jsem se zastavil, abych si přečetl nápis, a v tu chvíli mě Brus švihl prutem. Podvědomě jsem se na něj podíval a spatřil jen vlastní odraz v kněžské zrcadlové masce. V otvorech masky dřímala neproniknutelná temnota.

Nerozuměl jsem tomu, co jsem viděl. Vládce občas požaduje hlouposti, ale většinou má k požadavkům důvod. Tohle se zdálo být jen nepohodlné a obtěžující.

Po nějaké době jsem spatřil více takových praporů na zádech poutníků a přestal jsem se divit čemukoli. Právě naopak. Předpokládal jsem, že za chvíli uvidím někoho s nápisem: „Kovář z Ašyrdymu jde na záchod. Necht se vše stane jedním.“

Námi zabítý kněz neměl prapor, což znamenalo, že je nemusejí nosit všichni.

Pomalou krácející zástup poutníků se zdál být jediným pohybem v celé osadě. Díval jsem se na zavřené okenice obchodů a hospod, viděl jsem stopy po stržených štítech. Zaprášené uličky děsily prázdnotou, potulovaly se na nich

jen odpadky. Zato nikde nebylo ani stopy po boji. Nic neshořelo, nebylo zbořeno, žluté hliněné zdi nebyly zacákané krví.

Město musí z něčeho žít. Ve městě nejsou pole ani stáda. Jak vybírat daně, když skoro nic nefunguje? Nebyl tu ani jediný štít, jen holé, sluncem vybledlé zdi. Kde se dá něco sníst? Kde opravit nebo koupit boty? Odkud vzít jídlo? Jak najít léčitelův dům?

Jen okna, mrtvě zavřená žaluziemi, prach a horko.

A čím dál hustší dav, ve zvláštním mlčení putující ulicí, která protínala město a vedla k mostu. Na druhou stranu řeky Figiss. Na silnici. Ke svobodě.

Lidé krácející vpřed nebyli obyčejní poutníci. Necestovali za obchodem, nejeli navštívit přátele a příbuzné, nehledali si nové místo. Ti lidé prchali.

Ženy, muži, děti. Tlačili naložené vozíky, táhli s sebou vaky a koše. Vedli zvířata. Nesli to, co si ve spěchu stačili zabalit. Náhodné, občas zbytečné věci. Kotlík, misku, pytlík durry, ale také polámaný deštník, malovaný paraván proti slunci, nějaké boty a hadry. Jeden člověk neměl spací rohož ani misku, ale zato na zádech vláčel koš plný svitků.

Tehdy jsem si neuvědomoval, že i takhle vypadá válka. Někde probíhají bitvy, teče krev, je slyšet řev a řinčení oceli, ale to jenom občas. Vojsko hlavně pochoduje po cestách z jednoho místa na druhé. Koně klušou stepí, pěchota se v horku vleče, co noha nohu mine, vojáci s sebou nesou nejen kopí a štíty, ale také kotlíky, peleríny, náhradní boty a lopaty. Misky a hadry. Táhne se za nimi smrad a mračna much.

A stejnými cestami se táhne čím dál hustší dav uprchlíků. Se zbytky majetku v koších a miskách, tisíce náhlých žebráků krácejí vpřed. Co nejdále od kněží, císařů, velitelů a jejich šilenství. Nemají už domovy, dílny, stáda ani pole. Jen kotlík, misku nebo sošku ze stolu. Všichni se plouží se skloněnými hlavami, dokonce ani nemluvněta nepláčí. Je slyšet jen kašel a šourání tisíců podrážek.

Rozestupovali se před naším vozem, skláněli hlavy, pokládali na zem koše a vaky, načež poklekali s čely přitisk-

nutými k zemi a pěstmi zabořenými do písku. Vypadalo to, jako by je náš vozík podrážel v kolenu. Jako by okolo něj panovala nějaká epidemie, která je všechny srážela k zemi. Když ale vozík odjížděl, nemoc ustupovala. Lidé se zvedali na nohy a pokračovali v beznadějném pochodu nikam.

Naše dvoukolka se prodírala davem, až jsme dojeli na prostranství před mostem. Kdysi to bylo obrovské kruhové tržiště, kde se setkávaly všechny cesty, které procházely městem. Obklopovaly ho hospody a karavanseráje a ve stáncích bylo možné koupit zboží z nejbzdálenějších koutů impéria.

Kdysi.

Teď vlál uprostřed prapor s nápisem: „Obchod je chtivost! Jen Matka nakrmí své děti! Necht' se vše stane jedním,“ a stánky zmizely. Místo nich se zde tísnilo uprchlíci, zazníval dětský pláč a bučení zvířat.

V impériu Podzemní Matky dokonce nebylo možné ani normálně přejít přes most. Všude se mačkal dav a čekal kdoví na co. Ani nabrat vodu ze studny, ani přejít přes řeku. Nechápal jsem proč.

Přijeli jsme pomalu a rozhrnovali srocení, které se roztupovalo před našimi zvířaty, klesalo k zemi jako pošlapaná tráva a zvedalo se teprve tři kroky za námi.

Na mostě stál vůz postavený napříč. Těžký, ze silných trámů a prken, jehož boky byly ověšeny černo zelenými pavézami s podobiznou horské zmije zavinuté do spirály, znakem třicátého oddílu nazývaného „Zmijí“. Přehrazoval kus cesty na mostě. Další stejný vůz stál o něco dál, přitisknutý k druhému zábradlí. Dav se vinul jako had okolo jednoho i druhého vozu, ale v malých rozestupech. Jednoho člověka od druhého dělilo několik kroků, ostatní čekali před špařírem vojáků, shromáždění v chaotické skupině.

Dole v korytě mezi skalami se jako podrážděný had bouřila a pěníla Figiss.

Když jsme se přiblížili k blokádě, cítil jsem, jak se mě zmocňuje dusivá, hučící temnota. Mé ubohé srdce se utrхло